

УДК 331.522:378.096

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Жанна Сотник
к. фіз. вих., доцент

*Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука (Україна)*

Оксана Ільків
к. пед. н., доцент

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Лідія Завацька
к. пед. н., доцент

*Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука (Україна)*

Проблема конкурентоспроможності фахівців має тісний зв'язок із неперервною професійною підготовкою кваліфікованих спеціалістів. Сутність конкурентоспроможності сучасного фахівця полягає у його готовності до участі в конкуренції, що залежить від професійно-особистісних, індивідуально-особистісних і духовно-маральних якостей, де випускник є не тільки результатом підготовки закладу вищої освіти, але і особистістю, яка наділена професійними якостями і здатністю отримати перемогу у конкурентній боротьбі.

На формування конкурентоспроможності фахівця фізичної культури і спорту мають вплив зовнішні та внутрішні чинники. До зовнішніх чинників належать соціально-економічні чинники, рівень розвитку інфраструктури, потреба у фахівцях на ринку праці, відповідність фахової підготовки у закладах вищої освіти європейським освітнім стандартам; до внутрішніх – ставлення студента до своєї майбутньої професії впродовж навчання у виші, його професійна компетентність, орієнтація на професійну самореалізацію [1; 2]. Конкурентоспроможність розглядають як одну з ознак сучасного фахівця, яка забезпечує його орієнтування в ринковій ситуації та дає вигідні відмінності порівняно з конкурентами і формується так само, як і будь-яке інше вміння. Аналіз результатів наукових досліджень свідчить, що у цей час певною мірою

сформувалося уявлення про пріоритетні якості, які визначають конкурентоспроможність фахівця [3].

Мета освітньої професійної програми «Фізична культура і спорт» другого рівня вищої освіти передбачає підготовку фахівців, які володіють глибокими знаннями, а також базовими й професійними компетентностями в галузі фізичної культури та спорту, що направлені на здобуття студентом знань, умінь і навичок щодо побудови, корекції та оптимізації процесів спортивної підготовки, організації та проведення спортивно-масових заходів, здатності до коректної самостійної постановки і виконання завдань науково-дослідної діяльності прикладного характеру.

Практика європейської освітньої системи пропонує оцінювати якість освіти саме через компетенції випускника, під якими розуміють інтегрований результат освоєння освітніх програм [3]. Більшість загальних компетенцій освітньої програми «Фізична культура і спорт» спрямовані на формування конкурентоспроможності випускника, а саме: здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, зокрема в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності; здатність впливати на формування завдань команди, її соціально-психологічний клімат у потрібному для досягнення мети напрямі; здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, домагатися морального і фізичного вдосконалення своєї особистості; здатність ухвалювати нестандартні рішення і розв'язувати проблеми.

Освітня професійна програма акцентує увагу на формуванні конкурентоспроможності магістра фізичної культури і спорту через фахові компетенції: володіння високим рівнем знань у сфері підготовки спортсменів та пропаганди фізичної культури і спорту з використанням новітніх теорій, інтерпретацій, методів; володіння навичками використання інформаційних технологій для виконання експериментальних і практичних завдань у галузі фізичної культури і спорту; здатність розробляти цільові тренувальні програми і плани підготовки спортсменів різної кваліфікації; спроможність до вдосконалення власного рівня професіоналізму через організацію процесу підготовки спортсменів.

Таким чином, завдання формувати конкурентоспроможність фахівця фізичної культури і спорту в умовах ринкових економічних відносин є одним із важливих завдань розвитку сучасної педагогічної освіти. Вимоги до рівня підготовки фахівців фізичної культури і спорту мають тенденцію до змін і потребують подальшого вивчення і дослідження. Вважаємо за необхідне введення до навчального плану дисциплін і застосування інноваційних підходів викладання, які формуватимуть у випускників нестандартне мис-

лення і легко їх адаптуватимуть до нових умов діяльності, а також здатність до самовдосконалення та розвитку.

Список використаних джерел

1. Завацька Л. А., Сотник Ж. Г., Ільків О. С. Формування конкурентоспроможності фахівців галузі фізичної культури і спорту у вищих закладах недержавної форми власності. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2011. № 2. С. 39–44.
2. Завацька Л. А., Сотник Ж. Г. Професійна компетентність як критерій конкурентоспроможності фахівців в галузі фізичної культури і спорту. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. Болонський процес в Україні та Європі: досвід, проблеми, перспективи. 2008. Вип. VII. С. 78–85.
3. Скорнякова О. В. Теоретичні основи формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців з інформаційних технологій. Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Педагогіка і соціальна робота. 2016. Вип. 1(38). С. 253–257.